

Välkomna!

Aktuellt om patientsäkerhet

7 maj 2026 - dagens tema:

Enkätuppföljning av vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete

INFORMATION

- Vi börjar kl. 09.30
- Frågor och funderingar tas via chatten
- Webbinariet spelas inte in, men bildspelen publiceras via länken:

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/patientsakerhet/samverkan-och-dialog-for-okad-patientsakerhet/>

Aktuellt om patientsäkerhet - agenda

Välkomna

Aktuellt och på gång från Socialstyrelsen, NSG patientsäkerhet och Löf

Dagens tema:

Enkätuppföljning av vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete

Avslutning

Aktuellt och på gång

Socialstyrelsens arbete med
patientsäkerhet

Charlotta George, sakkunnig patientsäkerhet

7 maj 2026

Socialstyrelsen arbetar på olika sätt för att följa, stödja och främja utvecklingen av patientsäkerhet i landet

Stärkt primärvård från 1 juli 2026

- Lagändringar som tydliggör primärvårdens uppdrag och stärker medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård.
- Handlar om:
  - samverkan mellan region och kommun
  - fysiska och psykiska vårdbehov
  - medicinsk bedömning dygnet runt
  - fast vårdkontakt
  - informationskrav för fasta kontakter
  - obligatorisk MAR i kommunerna.

Mer om Nästa steg
för en god och
nära vård på
socialstyrelsen.se

Aktuellt och på gång

- NSG patientsäkerhet och Löf

Åsa Lindström Hammar, NSG patientsäkerhet

Aktuellt från Nationell samverkansgrupp patientsäkerhet, NSG

Omsättning ledamöter Nationell Samverkan
patientsäkerhet

- Region Norra: Monica Ericsson slutat, ingen ersättare ännu
- Nystastartat nätverk för alla kommunala representanter i Regionala Samverkansgrupper, RSG, Patientsäkerhet

Aktuellt från Nationell samverkansgrupp patientsäkerhet, NSG

Nationell arbetsgrupp, NAG, patientsäkerhetsberättelse

- Ny mall för patientsäkerhetsberättelse som ska stödja patientsäkerhetsarbetet utifrån Socialstyrelsens nationella handlingsplan för ökad patientsäkerhet 2025–2030, "Agera för säker vård"
- Alla regioner och RSG patientsäkerhet har fått info om möjligheter till att lämna synpunkter på förslag till ny mall för patientsäkerhetsberättelse **senast 25 maj!**

Aktuellt från Nationell samverkansgrupp patientsäkerhet, NSG

Arbetsgrupp Riskläkemedel

- Samarbete med NSG, Nationell SamverkansGrupp, Läkemedel och Medicinteknik, och deras Nätverk för Sveriges Läkemedelskommittéer, NAG LOK, inom området läkemedel och patientsäkerhet. Nya vägledningar för riskläkemedel publicerade!
- [Läkemedel och patientsäkerhet](#)
  - [Vägledning högriskläkemedel \(PDF\)pdf, 192 kB.](#)
  - [Vägledning högriskläkemedel parenteralt kalium \(PDF\)pdf, 260 kB.](#)
  - [Konsekvensbeskrivning vägledningar högriskläkemedel \(PDF\)](#)

NYTT OCH PÅ GÅNG FRÅN LÖF

LöF

ANNA OSKARSSON TIBBLIN
CHEFLÄKARE

PELLE GUSTAFSSON
CHEFLÄKARE

MITA DANIELSSON
CHEFSJUKSKÖTERSKA

Anna Oscarsson Tibblin, chefläkare på Löf, från 1 april.

Pelle går i pension efter sommaren men kommer finnas kvar på några procent en tid efter det.

- **Mätetal på verksamhetsnivå** (komplement till NSGs och Socialstyrelsen indikatorer)
  - finns på Löfs hemsida (<https://lof.se/patientsakerhet/vara-projekt/matetal-patientsakerhet>)
- **Information till patient/närstående och involverade medarbetare i samband med utredning av allvarlig vårdskada** (händelseanalys)
  - kommer inom några veckor på hemsidan och kompletterar det befintliga materialet (<https://lof.se/patientsakerhet/vara-projekt/handelseanalys/utbildningsmaterial>)
- **Second victim materialet** kommer troligen innan sommaren (alternativt tidig höst)
  - riktat till chefer och hur man kan förbereda en organisation att ha en beredskap på plats för att hantera en allvarlig händelse med fokus på de involverade medarbetarna

Dagens tema:

*Enkätuppföljning av vårdgivarens
systematiska patientsäkerhetsarbete*

Enkätuppföljning av vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete

Carina Skoglund, Socialstyrelsen

Chris Landergren, Socialstyrelsen

Uppföljning av regioners och kommuners patientsäkerhetsarbete

Resultat från enkätundersökning 2025

Indikatorbaserad uppföljning av patientsäkerhet

Om enkätundersökningen

- 21 regioner (100 %) och 260 kommuner och stadsdelar (87 %) har besvarat enkäten.
- Enkäten är ställd till hälso- och sjukvårdsdirektör respektive socialchef.
- I enkäten ställs frågor om vårdgivaren har dokumenterade rutiner. Enkäten ger inte svar på följsamheten till rutinerna.
- Resultat på enkäterna och utvecklingsindikatorerna redovisas i
  - Excelfiler med samtliga regioners och kommuners svar
  - Powerpoint med sammanställning av regionernas och kommunernas svar på nationell nivå

Redovisningarna finns på [Uppföljning inom patientsäkerhet, Socialstyrelsen](#)

Socialstyrelsen vill
tacka alla som
bidragit till
informations-
insamlingen!

Flertalet följdfrågor handlar om dokumenterade rutiner i vårdgivarens ledningssystem.

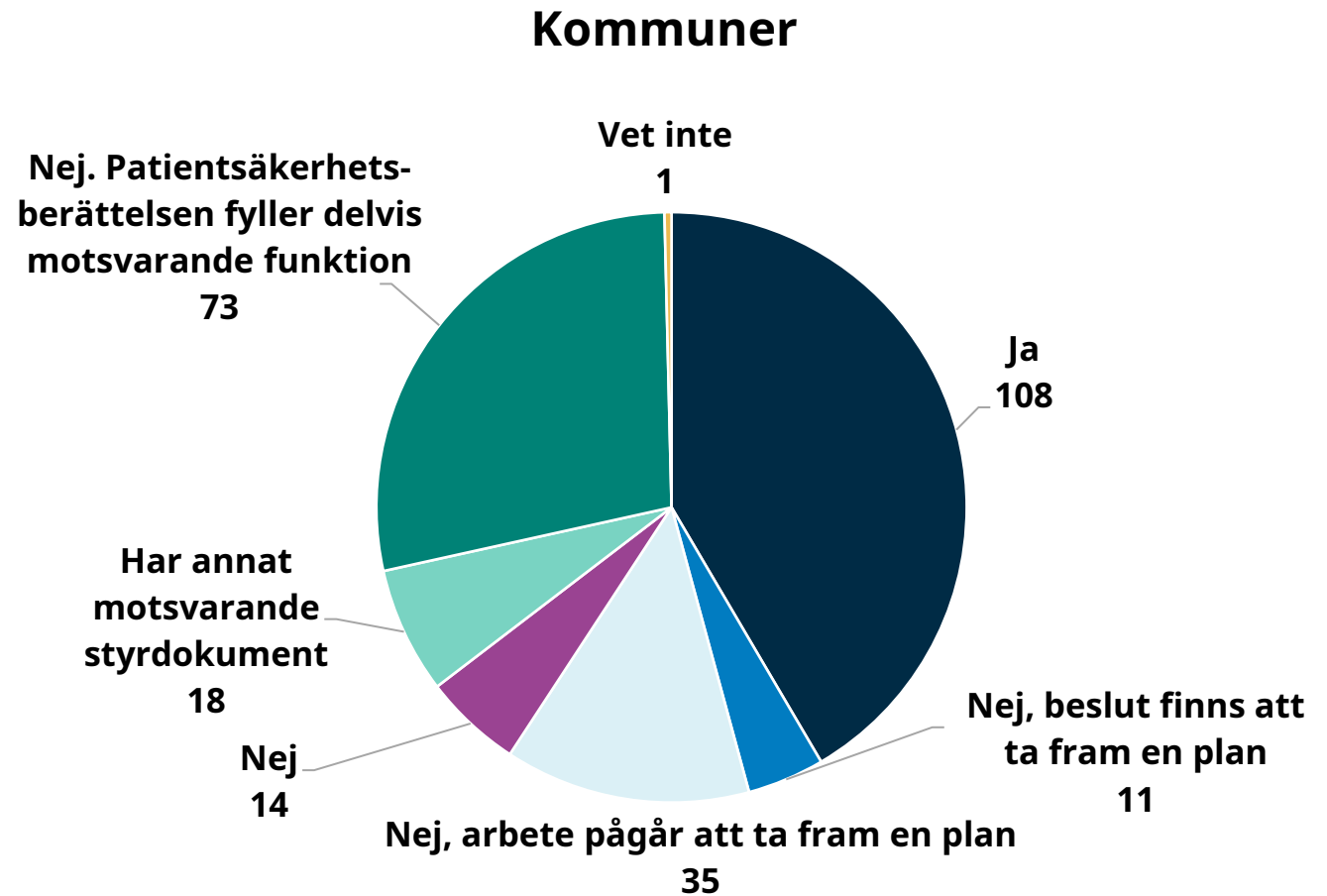
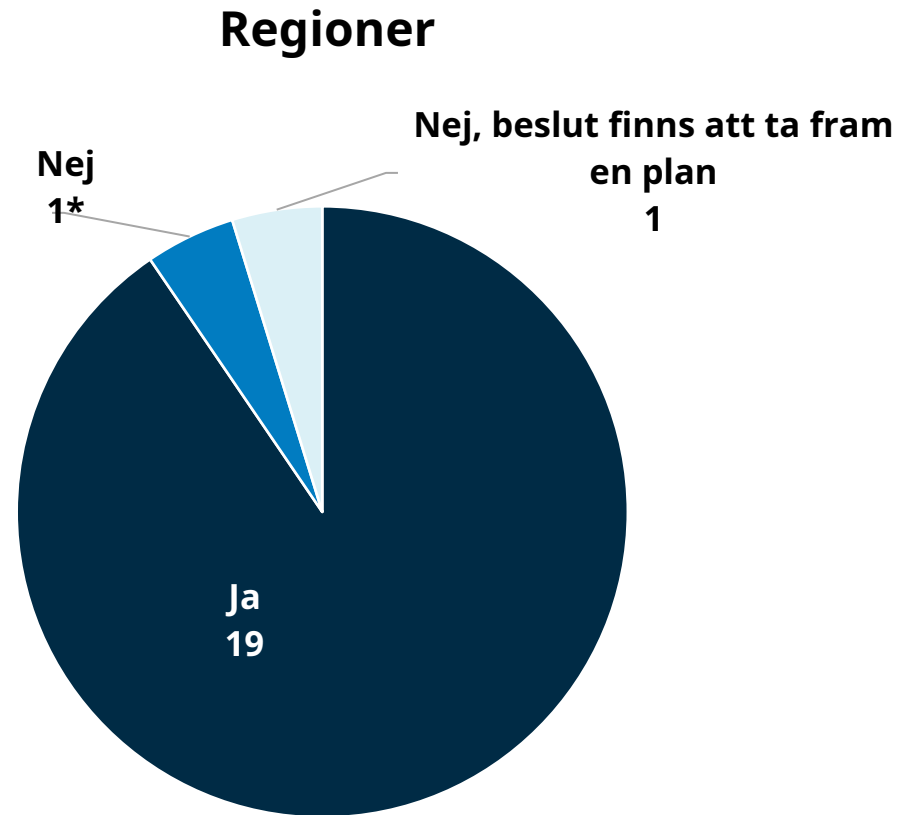
Vårdgivaren ansvarar för att ha och använda ett ledningssystem för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkerställa kvaliteten och patientsäkerheten i verksamheten.

Oönskad variation i arbetssätt kan innebära risk för vårdskador.

Lokal handlingsplan för ökad patientsäkerhet

De flesta har en lokal handlingsplan för ökad patientsäkerhet

*Regionen kommenterar att de planerar och genomför systematiskt patientsäkerhetsarbete i enlighet med den nationella handlingsplanen.

Positivt att beslut om handlingsplan fattats på politisk nivå - ledningens beslut, kunskap, agerande, förhållningssätt och ställningstaganden är avgörande för ökad patientsäkerhet

Beslut om handlingsplan för ökad patientsäkerhet har fattats på ...	Andel av regioner n=20	Andel av kommuner n=172
Politisk nivå	60 %	44 %
Högsta tjänstemannanivå	35 %	38 %
Annan tjänstemannanivå	5 %	13 %
Vet inte		5 %

I en dryg fjärdedel av kommunerna fungerar den årliga patientsäkerhetsberättelsen (PSB) som den kommunövergripande handlingsplanen

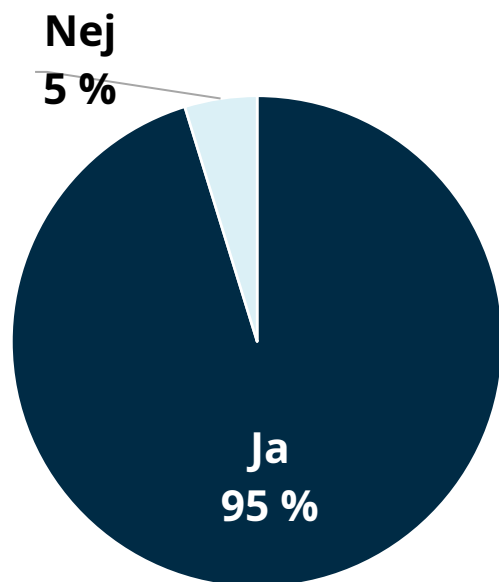
- En PSB ska beskriva föregående års patientsäkerhetsarbete och resultat.
- Med PSB som den lokala handlingsplanen kan det finnas en risk för att det blir ett kortsiktigt perspektiv framför ett långsiktigt.
- I jämförelse med en handlingsplan kan det också innebära otydlighet kring
  - vilka specifika aktiviteter som ska genomföras
  - vem som ansvarar för respektive aktivitet
  - när aktiviteter ska vara genomförda och när de ska följas upp.

Enkätens definition av handlingsplan: *Ett styrdokument med en sammanställning av aktiviteter som tillsammans ska leda till att uppnå mål. Den visar konkret vad som ska göras inom ett visst område, vem eller vilka som ansvarar för uppgiften samt när det ska vara klart alternativt när det ska följas upp.*

Fördelning av ansvar i patientsäkerhetsarbetet

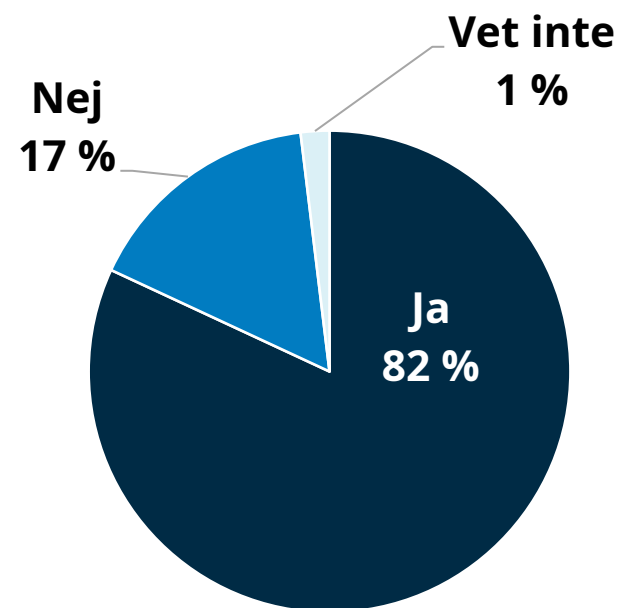
Majoriteten har dokumenterade rutiner för hur det systematiska patientsäkerhetsarbetet fördelas på olika organisatoriska nivåer

Regioner

n = 21 regioner

Kommuner

n = 260 kommuner

Patienten som medskapare i det systematiska patientsäkerhetsarbetet

Ett utvecklingsområde är att ha rutiner för patientföreträdares delaktighet i det systematiska patientsäkerhetsarbetet

Vårdgivaren har dokumenterade rutiner för	Andel regioner n=21	Andel kommuner n=260
...hur patienters synpunkter och erfarenheter av patientsäkerhet i vården efterfrågas	91 %	75 %
...när och hur företrädare för patienter ska bjudas in att delta i riskanalys inför förändringar i organisation eller verksamhetens innehåll och processer	0	11 %
...att företrädare för patienter ska erbjudas att medverka i analys och utformning av åtgärder baserat på resultaten från egenkontrollen	14 %	7 %
...hur verksamheterna ska tillhandahålla råd och informationsmaterial till patienter för en ökad patientsäkerhet	57 %	34 %
...att företrädare för patienter ska göras delaktiga i framtagande av informationsmaterial som riktas till patienter	5 %	6 %

Den vanligaste metoden för hur synpunkter och erfarenheter efterfrågas är via kanaler för synpunkter och klagomål

- Det vanligaste exemplet är **information om möjligheten att lämna synpunkter och klagomål och kanaler för detta**. Kanaler är t ex. webbsidor och e-tjänster för att lämna synpunkter men även blanketter och fysiska brevlådor på enheten.
- **I dialog- och samverkansforum** med exempelvis patientföreningar, intresseorganisationer och olika former av samverkansråd, både lokalt och på förvaltningsnivå.
- **Insamling via enkäter och undersökningar och vid utredningar**, exempelvis patient- och brukarenkäter, enkät efter besök eller utskrivning.
- Patienter kan **tillfrågas vid utredning och analyser** av klagomål och avvikelser.

Arbetsätt för att tidigt fånga patienters och närståendes synpunkter och erfarenheter av vården behöver utvecklas

- Metoder för hur patienters och närståendes synpunkter och erfarenheter av vården efterfrågas är i huvudsak exempel på kanaler som patienten kan använda när de vill framföra synpunkter eller klagomål, det vill säga när något inte har gått som önskat.
  - det finns en förbättringspotential för vårdgivarna att öka patientsäkerheten genom att etablera rutiner för att mer *aktivt* efterfråga patienters och närståendes synpunkter och erfarenheter av vården.

Mer om patienten som medskapare på [Samlat stöd för patientsäkerhet](#)

Adekvat kunskap och kompetens

Få regioner har dokumenterade rutiner för utbildning i patientsäkerhet i ledningssystemet*

	Introduktionsutbildning	Fortbildning
Yrkesgrupp	Andel regioner med dokumenterad rutin i sitt ledningssystem	Andel regioner med dokumenterad rutin i sitt ledningssystem
Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal	14 %	24 %
Verksamhetsnära chefer	19 %	10 %
Icke legitimerad vårdnära hälso- och sjukvårdspersonal	Fråga ställdes inte	10 %

n=21 regioner

*I enkäten ställdes 2 villkorade följdfrågor för tre yrkesgrupper. Frågor om rutinen för introduktionsutbildning och fortbildning i patientsäkerhet är dokumenterad och om den dokumenterade rutinen är en del av ledningssystemet.

Få kommuner har dokumenterade rutiner för utbildning i patientsäkerhet i ledningssystemet*

	Introduktionsutbildning	Fortbildning
Yrkesgrupp	Andel kommuner med dokumenterad rutin i sitt ledningssystem (n=259)	Andel kommuner med dokumenterad rutin i sitt ledningssystem (n=260)
Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal	36 %	21 %
Verksamhetsnära chefer	21 %	9 %
Icke legitimerad vårdnära hälso- och sjukvårdspersonal	Fråga ställdes inte	20 %

*I enkäten ställdes 2 villkorade följdfrågor för tre yrkesgrupper. Frågor om rutinen för introduktionsutbildning och fortbildning i patientsäkerhet är dokumenterad och om den dokumenterade rutinen är en del av ledningssystemet.

Ett utvecklingsområde är att ha rutiner för utbildning i patientsäkerhet och därmed öka förutsättningarna för adekvat kompetens för all personal

1 Patientsäkerhet: definitioner, begrepp och perspektiv	2 Ansvar, skyldigheter och roller inom patientsäkerhet	3 Systemförsäkring, teorier och ramverk	4 Patienter och närstående som meddelare
5 Människans prestationsförmåga	6 Teamarbete och kommunikation	7 Organisationskultur och patientsäkerhet	8 Risker och riskmedvetenhet
9 Identifiera, utreda och lösa av det som händer	10 Följa och utvärdera patientsäkerhet	11 Säkra processer och arbetsätt	12 Teknik och patientsäkerhet
13 Att leda och styras säker vård	14 Beredskap och patientsäkerhet	15 Riskområden och identifiera samt specifika situationer	God och säker vård överallt och alltid

- Få regioner och kommuner har dokumenterade rutiner i sitt ledningssystem för utbildning i patientsäkerhet. Detta kan innebära olika förutsättningar för utbildningsmöjligheter och därmed ojämn kompetens i patientsäkerhet hos vårdgivarens personal.
- Utbildningsinsatser som beskrivs i kommentarer är exempelvis avvikelshantering, introduktion med medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och Socialstyrelsens webbutbildning. Exempel på yrken som nämns för utbildning är sjuksköterska, läkare, arbetsterapeut, fysioterapeut, undersköterska, omvårdnadspersonal samt verksamhetschef och enhetschef.

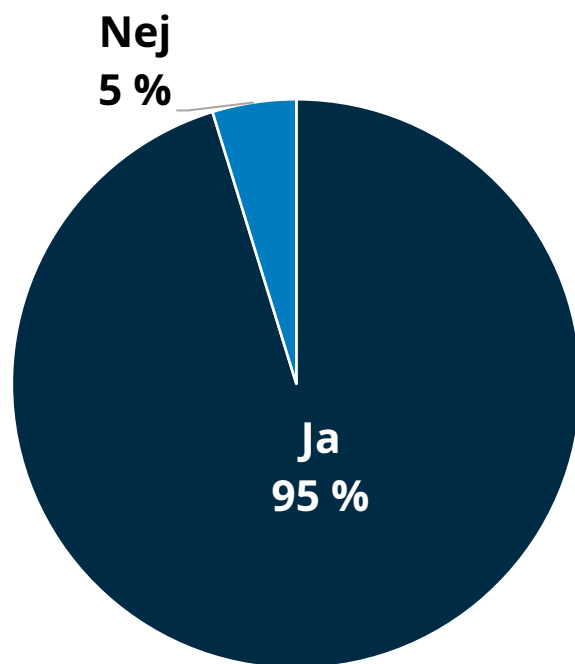
- Socialstyrelsens nationella utbildning i patientsäkerhet [Säker vård – nationell utbildning i patientsäkerhet - Socialstyrelsen](#)
- Socialstyrelsens nationella kompetensmål för patientsäkerhet. [Nationella kompetensmål – Socialstyrelsen](#)

Risker och riskmedvetenhet

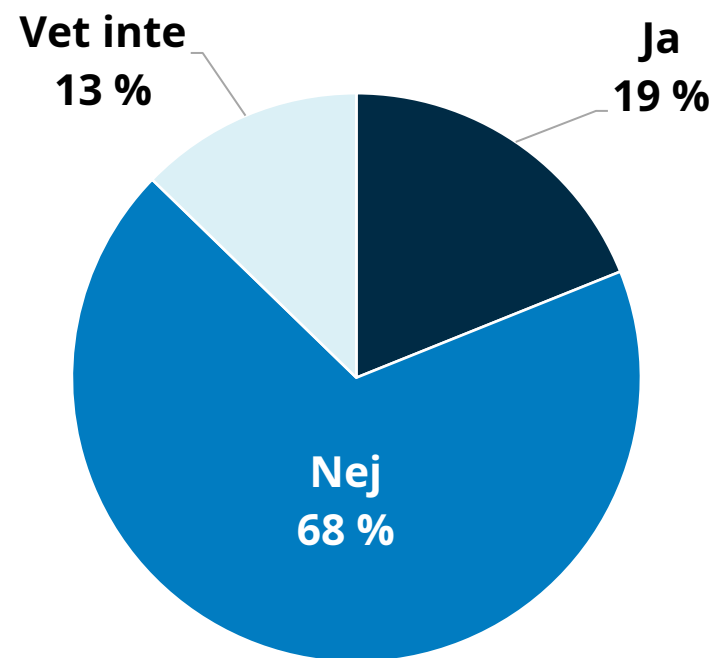
En hög andel regioner och kommuner har dokumenterade rutiner för hur anpassning till hastigt skiftande förutsättningar ska hanteras

Har vårdgivaren dokumenterade rutiner för ...	Andel regioner n=21	Andel kommuner n=260
...hur anpassning till hastigt skiftande förutsättningar ska hanteras?	86 %	76 %
...hur teambaserade dagliga riskbedömningar av läget i verksamheterna ska genomföras?	71 %	49 %
...hur daglig strukturerad teambaserad reflektion och dialog kring patientsäkerhet ska genomföras?	67 %	34 %

Regionerna inkluderar frågor om patientsäkerhet i medarbetarundersökningen i högre grad än kommunerna

Regioner

Kommuner

**Arbetsätt för att identifiera
vårdskador**

**Strukturerade insatser för stöd
vid vårdskada**

De flesta regioner och kommuner har dokumenterade rutiner för vilka metoder som ska användas för att identifiera vårdskador

Har vårdgivaren dokumenterade rutiner som beskriver ...	Andel ja regioner	Andel ja kommuner
... vilka metoder som ska användas i arbetet med att systematiskt identifiera vårdskador?	80 %	77 %
... vilka insatser och vilket stöd som ska erbjudas till medarbetare som varit inblandad i den vård som ledde till en allvarlig vårdskada?	67 %	42 %
... vilka insatser och vilket stöd som ska erbjudas till patient och i förekommande fall närstående, när patienten drabbats av en allvarlig vårdskada?	81 %	41 %

Den nationella handlingsplanen anger att ensam metod inte är tillräcklig som källa för att identifiera vårdskador eller som metod för att förbättra patientsäkerheten

Avvikelsehantering är frekvent nämnt. Det är en metod för arbete med kvalitet och patientsäkerhet i vården, men är otillräcklig som ensam metod för att identifiera vårdskador.

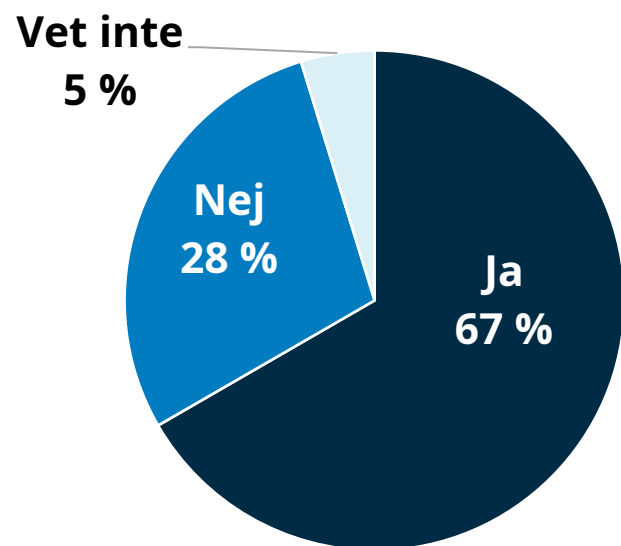
Markörbaserad journalgranskning (MJG) nämns av flera. Att granska vårdförlopp i patientjournaler är ett sätt att systematiskt identifiera vårdskador.

För mer information

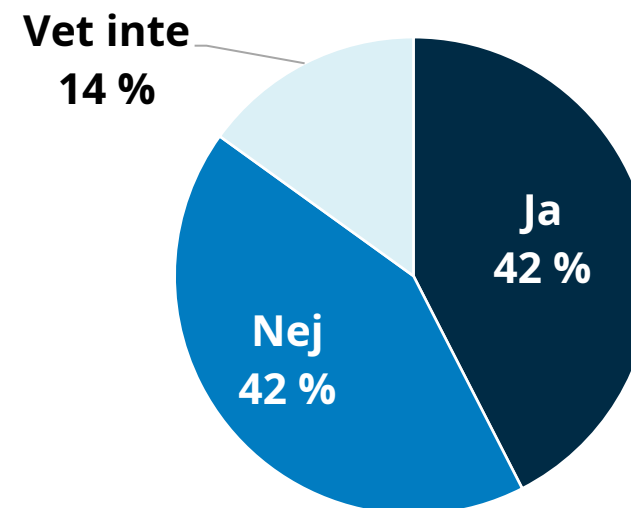
[Markörbaserad journalgranskning, MJG – Patientsäkerhet](#)

Regionerna har i högre grad dokumenterade rutiner för vilka insatser och stöd som ska erbjudas till medarbetare som varit inblandad i den vård som ledde till allvarlig vårdskada

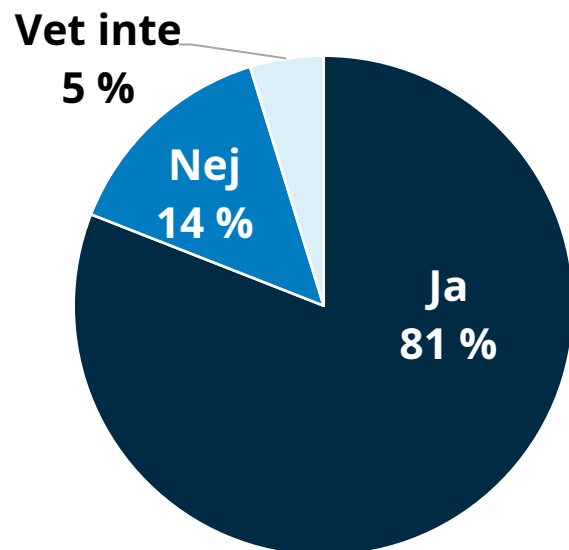

Regioner

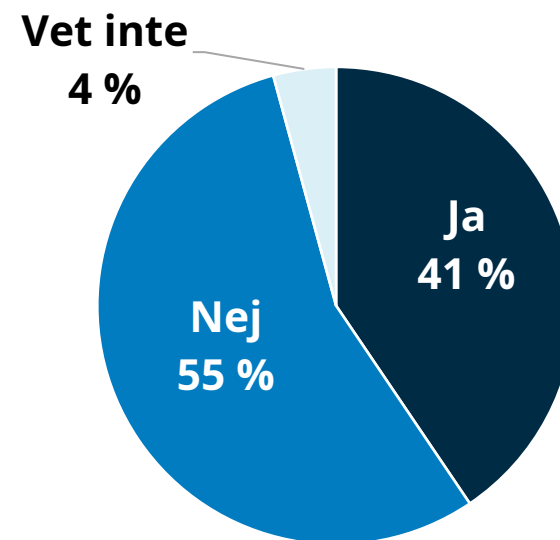

Kommuner

Regionerna har i högre grad dokumenterade rutiner för vilka insatser och stöd som ska erbjudas till patient och närstående när patienten drabbats av en allvarlig vårdskada

Regioner

Kommuner

Att få ge sin beskrivning av händelsen är ett vanligt stöd

De vanligaste stöden till *medarbetare* i både regioner och kommuner är

- medarbetaren ges möjlighet att ge sin beskrivning om händelsen
- information om vad som hänt, varför det hände, vad som görs för att förhindra att liknande händelse inträffar
- psykologiskt stöd och hjälp att bearbeta det som hänt.

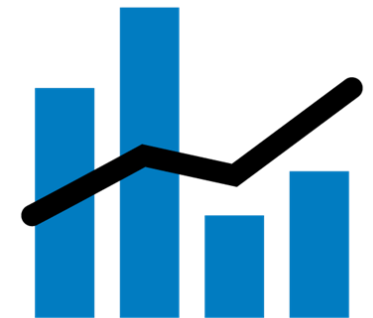
De vanligaste stöden till *patienter och närstående* i både regioner och kommuner är

- information om möjligheterna att lämna klagomål till patientnämnd och IVO
- information om vad som hänt, varför det hände, vad som görs för att förhindra att liknande händelse inträffar
- patient och i förekommande fall närstående ges möjlighet att ge sin beskrivning om händelsen och ge förslag på förbättringsåtgärder.

Analys, lärande och utveckling

Regionernas och kommunernas bedömning att det finns personal med adekvat kompetens i den omfattning som behövs för att i tillräcklig utsträckning genomföra...

		regioner	kommuner
... egenkontroll med sammanställning och analys av data	62 %		84 %
... händelseanalyser	77 %		71 %
... riskanalyser med patientsäkerhetsperspektiv	71 %		79 %
... systematiskt förbättringsarbete		80 %	81 %

Mätning av följsamhet till vårdhygieniska rutiner

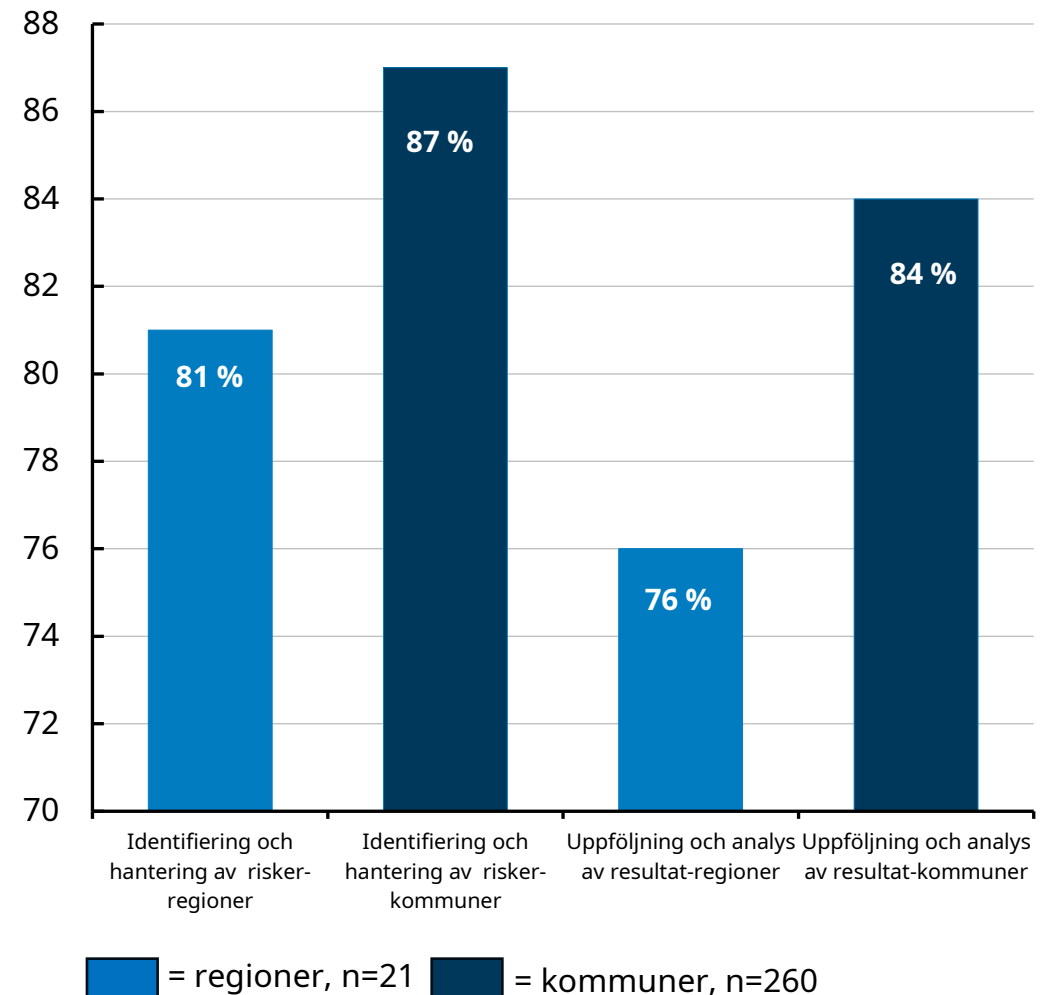
En hög andel mäter följsamheten till basala hygienkrav och rutiner och använder resultatet i patientsäkerhetsarbetet

Vårdgivaren ...	Andel regioner n=21	Andel kommuner n= 259
... mäter följsamhet till basala hygienkrav och rutiner	91 %	96 %
... använder resultatet från följsamhetsmätningarna i vårdgivarens patientsäkerhetsarbete	90 %	95 %
... har dokumenterade rutiner om att mätning av följsamheten till basala hygienkrav och rutiner ska genomföras	86 %	90 %
... har de dokumenterade rutinerna som en del av ledningssystemet	52 %	77 %

Samverkan

Vårdgivaren ska identifiera de processer där samverkan behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador

- En majoritet av regionerna och kommunerna svarar att de har gemensamma forum för ledningsfunktioner på vårdgivarnivå.
- Samverkansforum finns på olika ledningsnivåer
  - strategisk ledningsnivå
  - operativa ledningsforum
  - lokala samverkansforum
- Det anges oftast exempel på forum på länsnivå och lokal nivå.
- Forumen är oftast dialog för olika frågor och inte specifikt inriktat på patientsäkerhet.

Utvecklingsindikatorer 2025

Utvecklingsindikatorer 2025

Fokusområde 1

- Arbetsätt för att identifiera vårdskador

Fokusområde 2

- Ansvarsfördelning i det systematiska patientsäkerhetsarbetet

Fokusområde 3

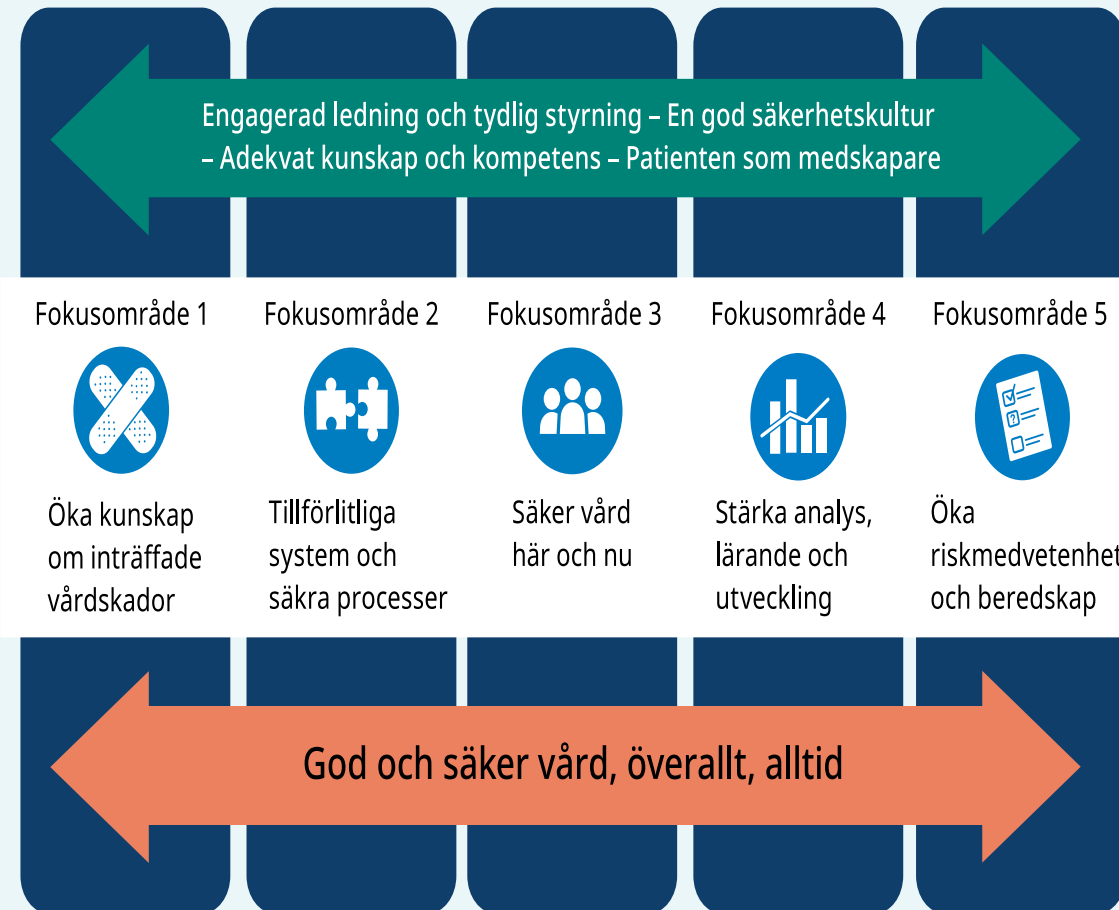
- Riskbedömning och anpassning vid förändrade förutsättningar
- Introduktionsutbildning i patientsäkerhet för (2)
- Fortbildning i patientsäkerhet (2)

Fokusområde 4

- Gemensamma forum i vårdkedjor

Fokusområde 5

- Ansvarsfördelning vid riskanalyser

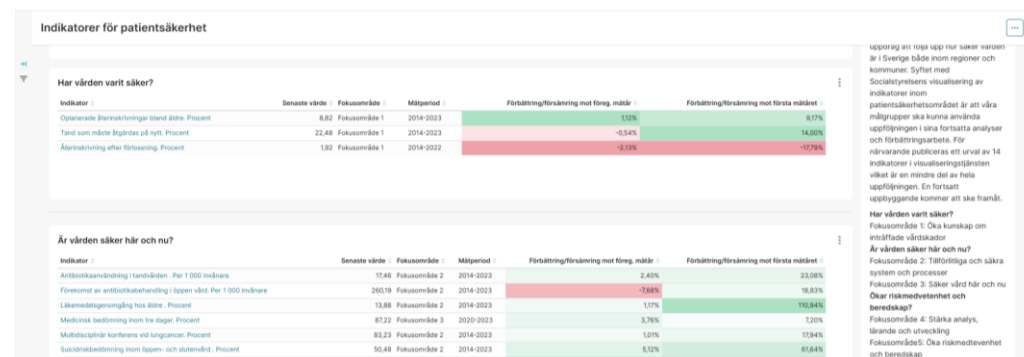
Socialstyrelsens uppföljning av patientsäkerhet

- Uppföljning inom patientsäkerhet

- Indikatorbaserad uppföljning
- Enkätuppföljning

- Analysverktyget

- Översikt på nationell nivå
- Möjlighet till att filtrera mellan olika redovisningsnivåer för att djupare analysera och förstå viktiga trender och mönster
- Länk till indikatorbibliotek

Förekomst av antibiotikabehandling i öppen vård

Antal expedieringar av antibiotika per 1 000 invånare, åldersstandardiserade värden

Lägesrapporten Patientsäkerhet Fokusområde 2

Läkemedelsgenomgång hos äldre

Andel 75 år och äldre med läkemedelsgenomgång och som ordinerats fem eller fler läkemedel och som vårdats inom öppen- eller slutenvård någon gång under året.

Patientsäkerhet Fokusområde 2

Exempel på hur regioners och kommuners patientsäkerhetsarbete kan stärkas

Kommuners och regioners exempel på hur patientsäkerhetsarbetet kan stärkas ytterligare

Ledning och styrning

Tydlig ansvarsfördelning av patientsäkerhetsarbetet i hela organisationen

Samverkan

Bättre uppföljningar och bättre samverkan med andra vårdgivare för att kunna minska vårdskador i vårdens övergångar

Patienten som medskapare

Att få stöd i att utveckla strukturen för att göra patienten och anhörig som medskapare

Uppföljning

Systemstöd för att kunna tex arbeta mer med nyckeltal, uppföljningar och olika mätningar

Adekvat kunskap och kompetens

Utbildning i patientsäkerhet på alla nivåer i organisation från personal till politisk ledning

Metoder och arbetssätt

Arbetssätt där egenkontroller är en del i kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet

Vid frågor om enkätundersökningen skriv till
patientsakerhet@socialstyrelsen.se

Paus

Lärande exempel

1. *Veronica Molander och Elsy Bäckström, Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner*
2. *Lina Törnblom, Capio S:t Görans sjukhus och Eva Westerman, Capio Närsjukhus*
3. *Ann Westöö, Region Sörmland*

Samverkan för ökad patientsäkerhet i Jämtlands län

Strategier för att förbättra vårdkvalitet och säkerhet

Veronica Molander
Elsy Bäckström

Bergs
kommun

Bräcke
kommun

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE

Krokoms
kommun
KROKOMEN TJIELTE

Ragunda
kommun

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Strömsunds
Kommun
Stræjmien tjielte

ÅRE
KOMMUN

ÖSTERSUNDS KOMMUN
STAAREN TJIELTE

TILLSAMMANS
FÖR GOD HÄLSA
HELA LIVET

LSG Patientsäkerhet

Lokal struktur i ett nationellt sammanhang

Central samordning av patientsäkerhet

Patientsäkerhet kräver samarbete mellan region och kommuner för att hantera patientsäkerhet när patienter rör sig mellan vårdinstanser. LSG Patientsäkerhet är den centrala arenan för patientsäkerhetsarbete i Jämtlands län.

Nationell och regional koppling

Arbetet följer nationella och regionala mål för patientsäkerhet för att vara aktuellt och kunskapsbaserat.

Långsiktighet och legitimitet

Tydliga lokala strukturer skapar förutsättningar för långsiktighet, legitimitet och praktisk nytta i patientsäkerhetsarbetet.

Bakgrund och kontext för samverkan

Historisk samverkan

Samverkan mellan regionen och kommunerna har utvecklats från avgränsade frågor till ett bredare patientsäkerhetsarbete.

Geografiska utmaningar

Stora avstånd och gles befolkning i Jämtlands län ökar risker i informationsöverföring och vårdövergångar.

Gemensamt ansvar

Samverkansforum möjliggör delad förståelse och gemensamt ansvar för patientsäkerhet mellan region och kommuner.

Strukturell utveckling

Långsiktigt arbete har förankrat samverkansstrukturen inom LSG Patientsäkerhet i länet.

LSG Patientsäkerhets uppdrag och roll

Stöd och remissfunktion

LSG patientsäkerhet stödjer kunskapsstyrningen och fungerar som remissinstans i patientsäkerhetsfrågor.

Samordning och utveckling

LSG patientsäkerhet fungerar som nav för samordning och utveckling i länets patientsäkerhetsarbete.

Riskidentifiering och lärande

Gruppen identifierar viktiga risker och sprider kunskap för lärande mellan olika organisationer.

Initiativ och arbetsgrupper

LSG initierar och samordnar arbetsgrupper för att fördjupa patientsäkerhetsfrågor långsiktigt och tillfälligt.

Gemensamma rutiner och riktlinjer

Gruppen bidrar till framtagande av gemensamma rutiner, riktlinjer och fungerar som remissinstans.

Representation och bred kompetens

Kommunal representation

Åtta kommuner i Jämtlands län är representerade för att säkerställa ett kommunalt perspektiv inom patientsäkerheten.

Regionalt vådsamarbete

Regionen deltar med representanter från slutenvård, primärvård, tandvård samt från Patientsäkerhetsenheten, Läkemedelsenheten, Beställarenheten och Patientnämnden.

Helhetsperspektiv på patientsäkerhet

Bredden i representationen ger bred kompetens med förutsättningar för att förstå patientens hela vårdresa ur flera perspektiv.

Expertstöd vid behov

Olika expertfunktioner som smittskydd, vårdhygien och e-hälsa m.fl. kan adjungeras för att stärka dialogen.

Aktivt informationsutbyte och en länk i vårdsystemet

Deltagarna delar frågor och kunskap mellan olika delar av vården för gemensam förståelse och samarbete för att förbättra patientsäkerheten.

Strukturerat arbetssätt – agenda och årshjul

Fast mötesagenda

En fast mötesagenda skapar struktur och underlättar långsiktigt arbete med patientsäkerhet oberoende av personalförändringar.

- **Kunskapsstyrning och samverkan** - Agendan samlar nationell, regional och lokal kunskap från olika forum för gemensam diskussion och beslut.
- **Riskidentifiering och analys** - Deltagarna identifierar och analyserar risker som påverkar patientsäkerheten för att förbättra vården.
- **Lärande och uppföljning** - Fokus på lärande från avvikelser, erfarenheter samt uppföljning av aktivitetsplaner och arbetsgrupper.

Årshjul för planering

Årshjulet visar viktiga frågor över året och skapar en gemensam planering för alla deltagare.

Flexibilitet och öppenhet

Arbetsättet tillåter att aktuella ärenden och nya frågeställningar tas upp vid behov för kontinuerligt lärande.

Gemensamma förväntningar

Gruppens arbetssätt skapar tydlighet kring roll och ansvar inom LSG Patientsäkerhet och förväntningar på deltagarna.

Patientsäkerhet i omställningen till nära vård

Nya vårdmodeller och patientsäkerhet

Nära vård fokuserar på tillgänglighet, kontinuitet och personcentrering vilket skapar nya patientsäkerhetsutmaningar.

Risker i vårdövergångar

Patientsäkerheten utmanas särskilt i övergångar mellan sjukhus, primärvård och kommunal vård.

Samverkan för säker vård

Gemensam riskidentifiering och tidiga åtgärder genom samverkan förbättrar patientsäkerheten.

Struktur och dialog

Erfarenheter visar att struktur och kontinuerlig dialog är viktig för patientsäkerhet i omställningen.

Lärdomar och relevans

Betydelsen av tydliga strukturer

Fasta forum och årshjul är avgörande för uthållighet och effektivitet i samverkansarbetet inom patientsäkerhet.

Kommunal delaktighet som kärna

Kommunal delaktighet måste vara integrerad i patientsäkerhetsarbetet och inte ses som en tilläggsfråga.

Koppling till kunskapsstyrning

Tydlig koppling till nationell och regional kunskapsstyrning ger legitimitet och riktning åt patientsäkerhetsarbetet.

Våra framgångsfaktorer och medskick

FRAMGÅNGSFAKTORER

Långsiktig samverkan

Ett strukturerat arbetssätt ökar patientsäkerheten över organisationsgränser i Jämtlands län.

LSG Patientsäkerhet

Region och kommuner har skapat en gemensam arena för att omsätta nationella mål i lokal handling.

MEDSKICK

Nationellt stöd

Fortsätt stödja och uppmuntra lokala samverkansstrukturer för en säkrare vård nationellt.

Frågor och reflektioner

Tack för idag!

Bergs
kommun

Bräcke
kommun

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE

Krokoms
kommun
KROKOMEN TJIELTE

ragunda
kommun

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Strömsunds
Kommun
Stræjmien tjielte

ÅRE
KOMMUN

ÖSTERSUNDS KOMMUN
STAAREN TJIELTE

TILLSAMMANS
FÖR GOD HÄLSA
HELA LIVET

Patientens och närståendes röster som drivkraft i vårdutveckling

Praktiska exempel från Capiro S:t Görans sjukhus och Capiro Närsjukvård

Capio S:t Görans Sjukhus

Patient- och närståenderådet

När patientrösten blir förändringskraft

Lina Törnblom & Helena Palmgren

 PNR 3.0
Kontinuerlig
utveckling

 RESULTAT
- Delaktighet

 Partnerskap
- Med kraft tillsammans

 PNR 2.0
- Aktiv medlem

 Utveckling
- Skiftet

**"Vad gör den som
inte har en Anders?"**
- Förändringsledning

 PNR 1.0
- Passiv referensgrupp

Exempel pågående uppdrag

Som Styr- och projektgruppsmedlemmar deltar vi idag i arbeten som:

- Digital patientkommunikation
- Subakut vårdprogram
- Workshops Antibiotikasmart sjukhus
- Riskanalys vid flytt av onkologiska vårdplatser
- Riskanalys vid systembyten
- Införande av Trygga Råd (Safety Netting)
- Klinikkonferenser kring ex bemötande och svåra samtal
- Utveckling av sjukhusets kallelser
- Ledarskapsforum & utvecklingsprogram
- Ledningsgruppsmöten

90 UPPDRAG

6 AKTIVA RÅDSMEDLEMMAR

ÖKAD PATIENTDELAKTIGHET

Jag ville ge tillbaka – till mina nära och kära, till andra som en dag kan behöva vård och till er i vården som, ibland utan att veta om det, gjort en enorm skillnad för mig.

PNR-deltagare

Den vård jag fick får inte vara en slump. Jag vill bidra till att fler får samma personcentrerade bemötande.

PNR-deltagare

Att PNR är en etablerad del av sjukhuset är en avgörande framgångsfaktor för att vi, inte bara på pappret utan även i verkligheten, arbetar i team med patienter och närstående för en god och säker vård nu och i framtiden.

Chefläkare

PNR är sjukhusets viktigaste rådgivare!

VD

Stort tack för er medverkan på vår utbildningsdag. Det skapar starka ringar på vattnet i hela verksamheten när det blir så tydligt vilken impact varje medarbetare kan ha.

Verksamhetschef

 PNR 3.0
Kontinuerlig
utveckling

 RESULTAT
- Delaktighet

 Partnerskap
- Med kraft tillsammans

 PNR 2.0
- Aktiv medlem

 Utveckling
- Skiftet

**"Vad gör den som
inte har en Anders?"**
- Förändringsledning

 PNR 1.0
- Passiv referensgrupp

Patientnytta Tillsammans Enkelt

Med kraft framåt - tillsammans!

Lina.tornblom@capiostgoran.se
patientnarstaenderadet@capiostgoran.se

Ni sa – vi gjorde 2026-05-07

Ni sa – vi gjorde

Delaktiga patienter ökar kvaliteten på vården

Arbetsättet används idag av drygt 70 enheter

MÄTNING

Patienterna får besvara frågor och skriva förslag på förbättringar i en enkät via sms eller surfplatta direkt på plats på mottagningen.

FÖRBÄTTRINGSARBETE

Medarbetarna på enheten väljer ut patienternas förslag att arbeta med och genomför förändringar på enheten.

ÅTERKOPPLING

När några förslag är åtgärdade presenteras de för patienterna på enhetens väntrumst-TV, via affischer och/eller i sociala medier. Återkopplingen gör det tydligt att de idéer patienterna föreslår kan leda till konkreta förändringar och bidra till en bättre kvalitet på vården.

UTVÄRDERING

När förslagen är åtgärdade och presenterade väljer medarbetarna ut nya förslag att arbeta vidare med. För att mäta effekten av arbetsättet följer man samtidigt utvecklingen av patientnöjdhet.

INVOLVERA

Genom att prata om förbättringsarbetet får alla medarbetare ta del av och känna stolthet över utvecklingen. Det gör det också möjligt att diskutera olika åtgärder i verksamheten och fånga in nya förbättringsförslag från medarbetarna.

Ni sa – vi gjorde

Din åsikt gör skillnad

Ni sa:

"Tänk på att lyssna färdigt och inte avbryta mig som patient."

Ni sa:

"Det kan vara utmanande att få stöd vid klimakterierelaterade besvär och man känner sig ibland inte tagen på allvar."

Vi gjorde:

"Tack för din feedback. Vi har lyssnat och startat en klimakteriemottagning med särskild kompetens för ett tryggt, kunskapsbaserat och respektfullt omhändertagande."

Vi gjorde:

"Tack för din uppmärksamhet! Vi har tagit detta till oss och tänker nu lite extra på att alltid lyssna klart i ett samtal med dig som patient."

Ni sa:

"Jag skulle vilja ha ett enkelt sätt att nå er för att kunna få svar på frågor om mitt nyfödda barn."

Vi gjorde:

"Tack för din synpunkt. Vi har nu startat en Baby chatt där du som nybliven förälder kan ställa frågor till en BVC-sköterska"

Ohållbar hemsituation – i samverkan för tryggare planering

Webbinarium: Aktuellt om patientsäkerhet 7/5 2026

Ann Westöö

Verksamhetschef /Läkarchef

Kliniken för akutgeriatrik, stroke och palliativ vård(KASP)

Nyköpings Lasarett

Mattias Carlsson

Verksamhetschef

Äldreomsorg

Nyköpings kommun

AI-genererad bild

Varför gör vi det här arbetet?

För äldre personer som lever hemma finns det ökade risker för både fysisk och psykisk problematik. Om samhället ska kunna bidra med insatser för en tryggare hemmamiljö krävs det en samverkan mellan olika aktörer, framför allt mellan kommun och region.

Sköra äldre utan behov av akuta medicinska insatser läggs in och vårdas på sjukhus. Journalgranskningar visar på vårdsador.

Är det något vi kan förebygga eller ha handfasta alternativ till?

Insikterna under året är många och att orsaken inte kan hanteras av enskild organisation utan behovet av sömlösa och standardiserade processer är avgörande.

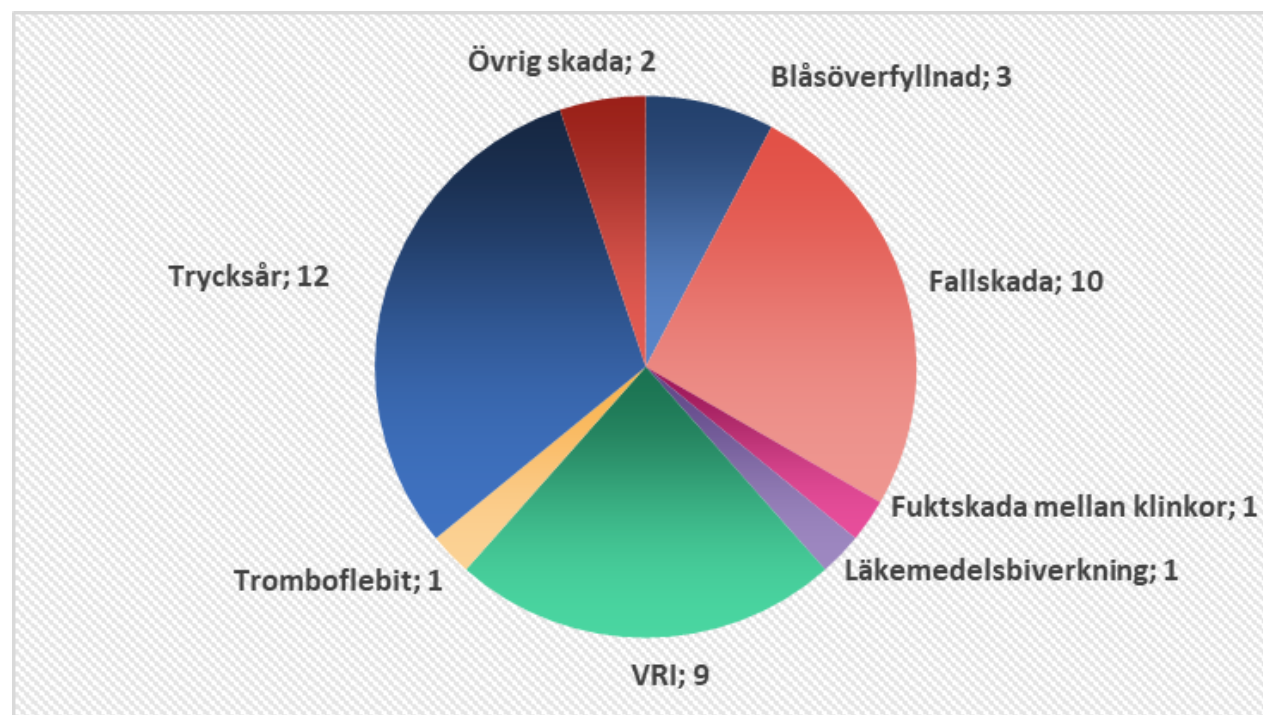
Nyköping

REGION
SÖRMLAND

Vårdskador i väntan på KTB

Perioden augusti-december 2024 har ingått i granskningen
(ca 53% erhöll en vårdskada)

På gång mot något bättre för de sköra äldre inom Nyköpings kommun

Arbetsgrupp med bred representation från Region Sörmland & Nyköpings kommun

Uppdrag:

Gemensamt identifiera hinder/utmaningar

Kategorisera till processer

Skapa aktiviteter för möjlig lösning

Ansvar, tid för piloter

Lämna vidare uppdrag vi inte äger

Nyköping

REGION
SÖRMLAND

Kulturarbetet och utmaningar på vägen

- Bygga förtroendekapital
- Våga bryta gamla mönster
- Modiga chefer och ledare
- Uthållighet

Nyköping

REGION
SÖRMLAND

Gemensamt uppdrag:

Ann Westöö Verksamhetschef KASP Nyköpings Lasarett

Mattias Carlsson Verksamhetschef Äldreomsorg Nyköpings kommun

Uppdragsgivare

Regiondirektör

Magnus Johansson

Kommundirektör

Mats Pettersson

Nyköping

REGION
SÖRMLAND

Kategorisering inom tre processer

Ohållbar –
akutprocessen

Ohållbar- proaktiva
processen

Hem från sjukhus
– tryggt och utan
återinläggning

Nyköping

REGION
SÖRMLAND

A3 – Akut process

A3- Akut process	Status
Ambulansens möjligheter i hemmet	Regionen
Högre triagering och prioritering på akutmottagningen	Regionen
Single-responerbilen i samverkan med 1177	Regionen
Uppkopplingsproblem ambulansen	Regionen
Utskrivningsteam akutmottagningen	Regionen+ Nyköpings kommun
Geriatriker på akutmottagningen	Regionen
1177 använda SBAR i större utsträckning vid behov av uppdragspatient	Regionen+ Nyköpings kommun
Ökad användning av skörhetsskattning på akutmottagningen	Regionen

A3 – Proaktiv process

A3- Proaktiv process	Status
Förändrad skörhet i hemmet- Red Flags	Regionen+ Nyköpings kommun
Kontakt med läkare för hemsjukvård efter SKILLS	Regionen+ Nyköpings kommun
Kontaktvägar hemtjänst - primärvård	Regionen+ Nyköpings kommun
Kulturarbete in house till mobilitet för primärvården	Regionen
Proaktivt teamarbete hemma hos patienten	Regionen+ Nyköpings kommun
Sköra äldre inom psykiatriåret - samverkan	Regionen+ Nyköpings kommun
Dokumentationsutbildning hemtjänst	Nyköpings kommun
Sjukhus hemma i samverkan primärvård, sjukhusvård och kommunen	Regionen+ Nyköpings kommun

A3 – Trygg utskrivning

A3- Trygg utskrivning	Status
Digitala möten på sjukhus som ersätter telefonsamtal mellan BHL och patient/närstående	Regionen+ Nyköpings kommun
Ökat nyttjande av SAMS- ökad frekvens kring kontakt med primärvårdsläkare i samband med utskrivning	Regionen
Förstärkt slutenvårdsansvar	Regionen+ Nyköpings kommun
Tydlig plan vid utskrivning från sjukhus	Regionen
Korrekta läkemedelslistor-Pascal	Regionen
Korrekta delade läkemedelspåsar(per dostillfälle) med från sjukhus	Regionen
Sviktplatser? Närvårdsplatser(som ägs av PV)?	Regionen+Nyköpings kommun
Utbildning av patient och anhörig	Regionen
Hjälpmiddel med hem från sjukhus	Regionen
Hospiteringar – lär er varandras verksamheter	Regionen+ Norrköpings kommun

Tack för mig!

Ann.westoo@regionsormland.se

Nyköping

Avslutning

Charlotta George, Socialstyrelsen

Åsa Lindström Hammar, NSG patientsäkerhet och Löf

Nationella patientsäkerhetsdagen 2026

- 15 september, Münchenbryggeriet i Stockholm
- Dagen vänder sig till dig som i din roll ansvarar för, leder och samordnar arbetet med patientsäkerhet på övergripande nivå i kommuner, regioner och hos privata vårdgivare
- Tema för dagen är *Agera för säker vård i en föränderlig tid - patientsäkerhet i vardagen när systemet är under press.*
- Planering:
  - Senare delen av maj: Preliminärt program presenteras och anmälan öppnar
  - Information uppdateras i [Socialstyrelsens kalendarium](#), när det finns tillgängligt

Kommande digitala forum – Aktuellt om patientsäkerhet

Tema: Uppdaterad mall för patientsäkerhetsberättelsen

- 15 oktober
- Kl. 09.30-11.00

Tema: Utbildning i patientsäkerhet

- 3 december
- Kl. 09.30-11.00

Länk via [Socialstyrelsens kalendarium](#)

Stort tack för idag!